

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA
SPORTININKŲ ATSTOVAS**

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. + 370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, <https://smsm.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.

Atsisk. sąsk. LT43 4040 0636 1000 2196, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansų įstaigos kodas 40400

Sportininkui

**Lietuvos baidarių ir kanojų
irklavimo federacijai**

SPRENDIMAS

DĖL SPORTININKO TEISIŲ PAŽEIDIMO

2025 m. gegužės 19 d.

Vilnius

2025 m. kovo 13 d. sportininkų atstovė priėmė sprendimą Nr. SR-917 atlikti tyrimą pagal sportininko pateiktą skundą ir jį lydinčią informaciją dėl galimo sportininko teisių pažeidimo.

Skunde sportininkas nurodė, kad prašo ištirti, ar nebuvo pažeistos jo teisės dėl sutarties, pasirašytos su Lietuvos baidarių ir kanojų irklavimo federacija (toliau – federacija), nevykdymo iš federacijos pusės, ar nebuvo pažeistos jo teisės federacijai nepriimant sprendimo dėl patirtų išlaidų kompensavimo bei prašė įvertinti rinkinių sudarymo ir delegavimo į tarptautines aukšto meistriškumo sporto varžybas kriterijų, kuriuos taiko federacija, teisėtumą bei atitikimą teisės aktams.

Remdamasi Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 11 str. 1 d. ir 5 d. 2 p., sportininkų atstovė tyrė šį sportininko skundą. Atlikdama tyrimą, sportininkų atstovė apklausė skundą pateikusį sportininką, keliais etapais pateikė rašytinius klausimus federacijai ir sportininkui bei analizavo

federacijos ir sportininko atsakymus, susitikimo su federacijos prezidentu metu analizavo sportininko keliamus klausimus, federacijos pateiktus atsakymus.

Apžvelgusi visą situaciją skundo klausimais, sportininkų atstovė 2025 m. balandžio 29 d. kreipėsi į sportininką ir federacijos prezidentą, siūlydama jiems apsvartyti galimybę tarpusavio derybomis ir/arba padedant sportininkų atstovei rasti taikų susitarimą dėl sutarties vykdymo būdo bei sportininko patirtų išlaidų kompensavimo. 2025 m. gegužės 6 d. sportininkų atstovė elektroniniu paštu gavo federacijos prezidento atsakymą, kad „<Federacijos> pozicija iš esmės nesikeičia, nes, kaip minėjau, federacijoje yra ir kiti dokumentai, kuriais mes privalome vadovautis. Sutartis pasirašyta, todėl, kad jei sportininkas šiais metais savo pasiekimais būtų įrodęs ir patekęs į pagrindinę rinktinę - federacija turėtų pagrindą ją finansuoti. Deja jis net nesudalyvavo atrankoje ir nebandė įrodyti, kad yra vertas. Sutartis nėra konstanta šiuo atveju, mes, kaip federacija, vertiname aplinkybių visumą ir negalime vienų sportininkų iškelti aukščiau už kitus ir sugalvoti niekuo nepagrįstų išimčių“. Šį federacijos prezidento atsakymą sportininkų atstovė vertina, kaip atsisakymą taikiai susitarti ir derėtis su sportininku dėl aukščiau nurodytų klausimų. Sportininkas norą derėtis su federacija buvo išreiškęs sportininkų atstovei.

Vadovaudamasi išdėstytomis aplinkybėmis bei Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 5 d. 4 p., 6 p., 7 p., sportininkų atstovė priėmė sprendimus dėl kiekvieno skunde nurodyto klausimo atskirai.

Dėl sutarties nevykdymo

Savo skunde sportininkas nurodė, kad 2024 – iems metams jis buvo pasirašęs sporto veiklos sutartį su federacija ir pateikė jos kopiją. Sportininkas taip pat pateikė federacijos elektroninį laišką, kuriame federacija rašo, kad „2024 m. gruodžio 31 d. baigsis galioti Sportininko rengimo sutartis, todėl siunčiu susitarimą dėl sutarties datos pratęsimo iki 2025-12-31.“ Apie tokio laiško išsiuntimą patvirtino ir federacijos prezidentas. Negana to, tame pačiame laiške buvo nurodyta, kad „kitos sutarties sąlygos lieka galioti ir toliau, per sutartyje nurodytą terminą bus parengtas ir suderintas sportininko veiklos planas.“

Sportininkas ir federacija pasirašė susitarimą dėl sutarties pratęsimo (tiek sportininkas, tiek federacija sportininkų atstovei pateikė identiškas susitarimo kopijas).

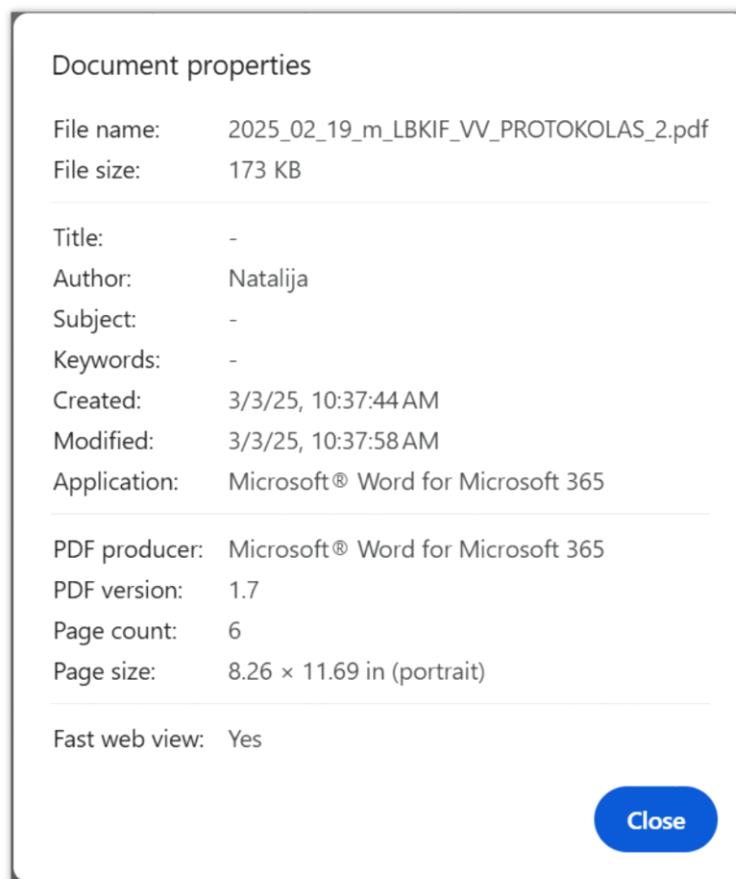
Taip pat sutartyje yra numatyta, kad sportininkas ir federacija privalo suderinti planą, kuris tampa šios sutarties dalimi (2.1. p.); numatyta, kad planą gali parengti pats sportininkas (2.2.

p.). Sutarties 2.3. punkte taip pat įtvirtinta nuostata, kad sportininkas privalo pateikti federacijai planą derinimui, o federacija, gavusi pateiktą planą, per tris darbo dienas įsipareigoja pateikti pastabas. Tas pats sutarties punktas numato, kad, jeigu federacija per tris darbo dienas nepateikia pastabų plano turiniui, laikytina, kad federacija su plano turiniu sutinka ir šis yra suderintas.

Susirašinėdamas su federacija elektroniniu paštu, sportininkas derino plano detales, gaudavo atsakymus iš vieno federacijos vykdomojo komiteto nario. 2025 m. vasario 6 d. šis narys laiške sportininkui nurodė, kad „po vasario 5 d. vykdomojo komiteto posėdžio, kaip ir žadėjau, siunčiu Lietuvos baidarių ir kanojų irklavimo federacijos metinį organizacinių priemonių planą“. Vėliau sekusiame susirašinėjime tarp federacijos ir sportininko matyti, kad sportininkas teiravosi, kokį biudžetą gali numatyti savo plano veikloms, prašė suderinti stovyklas su kitų sportininkų stovyklomis, siekdamas mažinti federacijos išlaidas. Federacijos vykdomojo komiteto narys jam į šiuos klausimus atsakinėjo. 2025 m. vasario 17 d. sportininkas parengtą planą išsiuntė oficialiu federacijos elektroninio pašto adresu.

Kadangi praėjus trims darbo dienoms, kaip numato sutartis, sportininkas negavo pastabų dėl plano, sutarties priedas (planas) įsigaliojo ir tapo privaloma vykdyti sutarties dalimi. 2025 m. vasario 27 d. sportininkas kreipėsi į federaciją, prašydamas pradėti vykdyti sutartį ir atlikti pagal ją mokėjimus. Į šį sportininko prašymą kovo 3 d. federacija pateikė atsakymą, kad federacijos vykdomasis komitetas, atsižvelgdamas į aplinkybes (neva nuo 2024 m. gegužės mėnesio sportininkas „nebendravo su federacija, nedalyvavo treniruotėse ir nepateikė sportinės veiklos tęstinumo plano“) vienbalsiai nutarė neskirti sportininkui finansavimo.

Sportininkų atstovės paprašyta paaiškinti situaciją, federacija pateikė 2025 m. vasario 19 d. datos vykdomojo posėdžio protokolą, kuriame iš tiesų nutarta neskirti finansavimo šiam sportininkui. Atkreiptinas dėmesys, kad sportininkas apie tokį sprendimą buvo informuotas tik kovo 3 d. Patikrinus federacijos tinklapyje paskelbto .pdf dokumento (2025 m. vasario 19 d. protokolo) metaduomenis, matoma, kad dokumentas sudarytas 2025 m. kovo 3 d., t. y. išsiuntimo sportininkui dieną, ir negalėjo būti išsiųstas sportininkui anksčiau sudarymo dienos.

Negana to, iš minimame protokole aprašyto klausimo svarstymo ir diskusijos matyti, kad posėdyje dalyvavę vykdomojo komiteto nariai netinkamai konstatavo, kad nuo 2024 m. gegužės mėnesio varžybų „sportininkas nebendravo su federacija, nedalyvavo treniruotėse ir nebuvo aišku, ar ketina tęsti profesionalią sportinę karjerą“, netinkamai konstatavo, kad „nebuvo pateiktas joks sportinės veiklos tęstinumo planas, o tai kėlė papildomų klausimų dėl jo motyvacijos ir ateities perspektyvų“.

Pirmosios citatos teiginius paneigia faktas, kad tame pačiame posėdyje, diskutuodami šio sportininko klausimu, vykdomojo komiteto nariai svarsto, ar kompensuoti sportininkui medicininės išlaidas, diskutuoja, ar jo trauma buvo patirta sportuojant. Vadinasi, federacijos valdymo organo nariams buvo žinoma, kad sportininkas yra patyręs traumą ir turi medicininių išlaidų, todėl šios aplinkybės paneigia nebendravimo faktą. Negana to, 2024 m. birželio 1 d. trenerių taryba priėmė sprendimą leisti šiam sportininkui pačiam spręsti dėl treniruočių proceso ir dalyvavimo varžybose, kas suponuoja, jog federacija ne tik žinojo sportininko situaciją, sportininkui buvo leista pačiam spręsti dėl treniruočių proceso (todėl jis neprivalėjo dalyvauti federacijos organizuojamose treniruotėse), bet ir sportininkas neturėjo pareigos informuoti federacijos. Federacijos vykdomojo

komiteto posėdžio protokole užfiksuotus teiginius paneigia ir jau aukščiau aprašytas sportininko susirašinėjimas su vykdomojo komiteto nariu, sporto veiklos sutarties pratęsimo pasirašymas.

Antrosios citatos teiginį paneigia jau anksčiau šiame sprendime nurodytos faktinės aplinkybės. Negana to, atkreiptinas dėmesys, kad sportininko motyvacija ar ateities perspektyvos neturi daryti įtakos pasirašytos sutarties vykdymui, nes tokių sąlygų nėra nei pačioje sutartyje, nei aukštesnės galios teisės aktuose. Federacija nepateikė jokių duomenų, kaip nustatė sportininko motyvacijos nebuvimą, nes pats sportininkas motyvacijos trūkumu niekur nesiskundė, o priešingai – aktyviai derino treniruočių planus.

Su sportininku dėl plano sudarymo 2025 m. vasario mėnesį susirašinėjęs vykdomojo komiteto narys posėdyje teigia, kad „sportininkas negali gauti finansavimo, nes neatitinka rinktinės sudarymo principų ir sportinio pasirengimo lygio reikalavimų“. Tyrimo metu sportininkų atstovai nepavyko nustatyti, koks sportinio pasirengimo lygis reikalingas sportininkui, kaip federacija būtų tikrinusi sportininko lygį ir kokiame federacijos dokumente šie reikalavimai būtų įtvirtinti, tad nėra aišku, kuo grindžiamas toks vykdomojo komiteto nario teiginys. 2025 m. balandžio 1 d. elektroniniu laišku sportininkų atstovė prašė federacijos pateikti informaciją, kokiame federacijos dokumente yra įtvirtinti sportinio pasirengimo lygio reikalavimai, tačiau, nors į daugelį tame rašte pateiktų klausimų federacija atsakė ir atsiuntė dokumentus, į šį klausimą liko neatsakyta.

Atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes, sportininkų atstovė konstatuoja, kad sporto veiklos sutartis ir 2025 m. planas, sudaryti tarp Lietuvos baidarių ir kanojų irklavimo federacijos ir sportininko, kuris pateikė skundą, galioja. Nevykdydama šios sutarties (įskaitant 2025 m. planą), Lietuvos baidarių ir kanojų federacija atlieka sportininko teises pažeidžiančius veiksmus. Sportininkų atstovė įpareigoja Lietuvos baidarių ir kanojų irklavimo federaciją vykdyti savo įsipareigojimus pagal sutartį, įskaitant ir 2025 m. planą, ir tokiu būdu nutraukti tolimesnį sportininko teisių pažeidimą šio sportininko atžvilgiu.

Nustačius, kad federacija pažeidė sportininko teises nevykdydama sutarties (įskaitant 2025 m. planą) ir dalies plane numatytų priemonių jau nebegalima įvykdyti (praėjo įvykdymo laikas), sportininkų atstovė konstatuoja, kad turi būti taikomos sutartinę civilinę atsakomybę reguliuojančios teisės normos. Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktuose nėra įtvirtinta galimybė priverstinai įvykdyti sportininkų atstovės sprendimą, o federacija pažeidimo nepripažįsta, sutartinės civilinės atsakomybės klausimas sprendinamas sutartyje numatyta ginčų nagrinėjimo tvarka.

Dėl sprendimo (dėl patirtų išlaidų) nepriėmimo

Sportininkas taip pat informavo sportininkų atstovę, kad 2024 m. gegužės mėnesį jis kreipėsi į federaciją dėl jo antrosios tų metų treniruočių stovyklos apmokėjimo. Sportininko teigimu, jis dalyvavo stovykloje Italijoje, tačiau šią stovyklą finansavo savo lėšomis. Kadangi tuo metu taip pat turėjo galiojančią sporto veiklos sutartį su federacija, sportininkas tikėjosi, kad šios išlaidos bent iš dalies bus kompensuotos. Klausimo nagrinėjimą federacija tuomet perdavė trenerių tarybai, kuri 2024 m. birželio 1 d. surengė posėdį, kuriame dalyvauti pakvietė ir sportininką.

Remiantis šio posėdžio protokolu ir narių balsavimo rezultatais, trenerių taryba perdavė klausimą nagrinėti vykdomajam komitetui. Remiantis sporto veiklos sutarties 3.3.5. p., atsakymas sportininkui turėjo būti pateiktas per 30 dienų.

Atlikusi 2024 m. ir 2025 m. vykdomojo komiteto posėdžių protokolų analizę, sportininkų atstovė nerado duomenų, kad vykdomasis komitetas būtų nagrinėjęs antrosios sportininko stovyklos išlaidų kompensavimo klausimą. Todėl sportininkų atstovė paprašė federacijos paaiškinti, kada ir kaip buvo išspręstas šis klausimas. Savo 2025 m. balandžio 7 d. atsakyme federacijos prezidentas nurodė, kad „vykdomasis <šio klausimo> nebetraukė į darbotvarkę, dėl to, kad aplinkybės nebuvo pasikeitusios“. Kad atsakymas į šį jo keltą klausimą nebuvo gautas patvirtino ir sportininkas.

Remdamasi išdėstytu, sportininkų atstovė konstatuoja, kad Lietuvos baidarių ir kanojų irklavimo federacija pažeidė sportininko teisę laiku gauti su juo susijusią informaciją. Sportininkų atstovė įpareigoja Lietuvos baidarių ir kanojų irklavimo federacijos vykdomąjį komitetą priimti sprendimą dėl sportininko antrajai 2024 m. stovyklai patirtų išlaidų kompensavimo klausimo.

Atkreiptinas federacijos dėmesys, kad sprendžiant klausimą, reikėtų remtis sportininkų lygiateisiškumo principu, įtvirtintu tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose teisės aktuose, neturėti išankstinių nuostatų ir vengti veikimo interesų konflikto sąlygomis.

Dėl atrankos ir delegavimo kriterijų atitikimo teisės aktams

Savo skunde sportininkas nurodo, kad, jo nuomone, kriterijai, kuriais remdamasi federacija atranka sportininkus į nacionalines rinktines ir po to deleguoja į pasaulio bei Europos čempionatus, gali būti diskriminaciniai.

Vykdydama tyrimą šiuo klausimu, sportininkų atstovė paprašė federacijos pateikti dokumentą, kuriame įtvirtinti 2023 m., 2024 m. ir 2025 m. federacijos sprinto rinktinės sudarymo principai bei valdymo organų sprendimus dėl tokių principų patvirtinimo. Atsakydama federacija pateikė vykdomojo komiteto protokolus pagal kiekvienus prašomus kalendorinius metus, kuriuose yra patvirtinti kriterijai kiekvieniems metams atskirai.

Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 22 str. 1 d. 12 p. numato, kad sporto šakos federacija, siekianti gauti valstybės biudžeto lėšų sporto programai <...> įgyvendinti turi atitikti ir šį kriterijų: būti suformavusi nacionalinę rinktinę, vadovaudamasi, savo patvirtintais ir viešai paskelbtais objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais nacionalinės rinktinės sudarymo kriterijais.

Federacijos pateikti kriterijai, kuomet rinktinė sudaroma pagal tam tikrų metų olimpinių žaidynių, pasaulio, Europos ir nacionalinių čempionatų rezultatus, yra objektyvūs, visiškai aiškūs, todėl skaidrūs. Visgi, sunku pasakyti, kodėl kiekvienais metais kriterijai nustatomi ir tvirtinami iš naujo, šiek tiek keičiamos kiekvienais metais išskiriamos vietos. Tokia situacija, jeigu sportininkas patenka ties lūžio linija (kaip susidarė atnaujinant kriterijus 2024 metams: 2023 m. į rinktinę buvo priimami „2021 – 2022 m. Europos čempionatų 1 – 12 vietų laimėtojai“, o 2024 m. rinktinę buvo priimami „2021 – 2023 m. Europos čempionatų 1 – 2 vietos laimėtojai bei 2022 – 2023 m. Europos čempionatų 3 – 7 vietų laimėtojai, 2023 m. Europos čempionatų 8 – 12 vietų laimėtojai“) gali kelti sportininkams nestabilumo jausmą bei įtarimą dėl galimos diskriminacijos, tuo labiau, kad kriterijai yra patvirtinami baigiantis metams, t. y. ne iš anksto, ne prieš pasiekiant rezultatus, o po jų pasiekimo, kuomet yra žinomi konkretūs sportininkai su konkrečiais pasiekimais.

Remdamasi išdėstytu ir siekdama užkirsti kelią galimiems pažeidimams kilti ateityje, sportininkų atstovė teikia Lietuvos baidarių ir kanojų irklavimo federacijai rekomendaciją (siūlymą) persvarstyti kriterijų nustatymo principus ir jų tvirtinimą, siekiant išvengti galimos sportininkų diskriminacijos. Rekomenduojama pasitvirtinti rinktinės sudarymo kriterijus keleriems metams į priekį, nekeisti jų kiekvienais metais. Federacijoje numatyta tvarka patvirtinus kriterijus, juos iš anksto (prieš protingą laiko tarpą) pakelbti federacijos tinklapyje, kol neprasidėjo įskaitinės varžybos ir nėra žinomi konkrečius rezultatus pasiekę konkretūs sportininkai. Jeigu federacija dėl finansinių priežasčių siekia riboti rinktinės narių skaičių, turi būti iš anksto numatomas atrenkamų rinktinės narių skaičius, įtvirtinant taisykles, kaip iš visų nustatytus kriterijus pasiekusių sportininkų bus objektyviai ir skaidriai atrenkami rinktinės nariai.

Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 11 str. 5 d. 6 p. numato, kad sportininkų atstovo sprendimą privalo nagrinėti ir įgyvendinti nurodytos sporto organizacijos, kurioms toks sprendimas yra adresuojamas, ir apie sportininkų atstovo sprendimo nagrinėjimo ir įgyvendinimo rezultatus informuoti sportininkų atstovą. Informacija sportininkų atstovui pateikiama nedelsiant, priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, įgyvendinant sportininkų atstovo sprendimą, bet ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sportininkų atstovo sprendimo gavimo dienos.

Atkreipiu Lietuvos baidarių ir kanojų irklavimo federacijos dėmesį, kad sportininkų atstovė ir/arba Nacionalinės sporto agentūros Kompetencijų centras gali suteikti konsultacijas dėl nediskriminacinių kriterijų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo 14 str., šis sprendimas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai (A. Goštauto g. 12, Vilnius), vadovaujantis Lietuvos Respublikos Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymu, ar Lietuvos Respublikos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui bet kuriuose teismo rūmuose (Vilniaus rūmai, Žygimantų g. 2, Vilnius; Kauno rūmai, A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas; Klaipėdos rūmai, Galinio Pylimo g. 9, Klaipėda; Šiaulių rūmai, Dvaro g. 80, Šiauliai; Panevėžio rūmai, Respublikos g. 62, Panevėžys), ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą (<https://e.teismas.lt>).

Sportininkų atstovė

Laura Montvilaitė